NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok I (6) Lipiec 1923 r. № 7.

TREŚĆ:

85. STATUT ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO.

LIST OKÓLNY N. Z. H. P. l. 8 z dnia 12.VI.1923.

86. XIV Zjazd Naczelnej Rady Harcerskiej.
87. XV Zjazd Naczelnej Rady Harcerskiej.
88. Komisja kodyfikacyjna.
89. Różne postanowienia N. R. H.

ROZKAZ N. Z. H. P. l. 15 z dn. 28.V.1923.

90. Nominacje i zwolnienia.
91. Skład osobowy Zarz. Oddz. — Poznań.
92. Skład osobowy Komend — Poznań.
93. Komisja Próby Instruktorskiej.
94. Protokuły prób Harc. Rzp.
95. Koła Starsz. Harc.
96. Ćwiczenia bronią — rozkaz oddz. III szt. gen. L. 4057/P. R. z dn. 24.III.23.
97. Konkurs.
98. Podania do władz

ROZKAZ N. Z. H. P. l. 16 z dn. 27.VII.1923.

99. Statut.
100. Rota.
101. Termin Zlotu 1924.
102. Skład Naczelnictwa.
103. Zarządy Oddziałów.
104. Komendy Chorągwi.
105. Koła Przyjaciół.
106. Odznaczenia.
107. Mianowania podharcmistrz.
108. Mianowania przodown.
109. Urlopy.
110. Zalicz. sł. instr.
111. Cofnięcie stopni instr.
112. Materjały do historji harcerstwa.
113. Tak zwane„ Wolne Harcerstwo".
114. Zmiana Ogóln. Regulaminu Wewnętrznego.
115. Sprawy Zagraniczne.
116. Sprawy gospodarcze i skarbowe.
117. Sprawy wydawnicze.

LIST OKÓLNY G. K. M. l. 7 z dn. 27.VI.1923.

118. Program przysp. wojskowego na kursach wakacyjnych.

ROZKAZ G. K. M. l. 1 z dn. 30.VI.1923.

119. Komisja próby Harc. Rzp.
120. Kurs zimowy G. K. M. 1922.
121. Przewodniczący Podkomisji Prób Instrukt.
122. Legitymacje wizytatorów.
Sprostowania.

85.

STATUT ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO.

I. NAZWA i SIEDZIBA

§ 1. Stowarzyszenie nosi nazwę „Związek Harcerstwa Polskiego" (Z. H. P.), działa na całym obszarze Rzeczypospolitej z zachowaniem miejscowych przepisów o stowarzyszeniach i ma siedzibę główną w Warszawie.

II. CEL.

§ 2. Z. H. P. ma na celu:

1. wychowanie młodzieży w kierunku urabiania charakterów, rozwijania dzielności fizycznej, pielęgnowania uczuć narodowych, kształcenia umysłów i zaprawiania do życia społecznego, w czem współdziała z rodziną i szkołą.

2. dążenie do utrzymania wśród swych członków i rozpowszechnienia harcerskiego trybu życia i służby obywatelskiej.

III. ŚRODKI.

§ 3. Do osiągnięcia swych celów Z. H. P. zmierza:

1. przez zakładanie:
   a) drużyn harcerskich i drużyn zuchów
   b) kół przyjaciół harcerstwa
   c) kół starszych harcerzy.

2. przez: organizowanie w drużynach i kołach-gier i zabaw, ćwiczeń gimnastycznych, polowych i strzeleckich, wycieczek i kolonij letnich, obozów i kursów, zlotów, gawęd, wykładów, pogadanek zebrań towarzyskich, przedstawień, wystaw-zakładanie kas oszczędności, kooperatyw, bibljotek, warsztatów, wydawanie pism i książek. Działalność powyższą rozwija Związek w wypadkach przewidzianych przez prawo na zasadzie koncesyj uzyskanych od właściwych władz i odrębnych statutów we właściwej drodze zatwierdzonych.

IV. CZŁONKOWIE.

§ 4. Członkowie Z. H. P. dzielą się na:

a) czynnych
b) współdziałających
c) starszych harcerzy
d) młodzież harcerską.

§ 5. Członkiem czynnym zostać może każda osoba pełnoletnia narodowości polskiej, odpowiadająca wyszczególnionym w regulaminie warunkom, zgodnym z zasadami niniejszego statutu i przyjęta przez Naczelnictwo Z. H. P.

§ 6. Obowiązki członka czynnego są następujące: 1) udział w czynnej pracy harcerskiej, 2) zachowywanie prawa harcerskiego, 3) opłacanie do kasy Naczelnictwa rocznej składki w wysokości 12000 mkp.

§ 7. Członkiem współdziałającym może zostać: 1) każda pełnoletnia osoba narodowości polskiej, współdziałająca w pracy harcerskiej, przyjęta przez Naczelnictwo względnie przez upoważnione do tego organa — i opłacająca zadeklarowaną przez siebie składkę, nie mniejszą niż oznaczona dla członków czynnych, 2) popierające harcerstwo osoby prawne, w osobach swych prawnych przedstawicieli, jak stowarzyszenia pedagogiczne, gimnastyczne, sportowe, strzeleckie i t. p., przyjęte przez Naczelnictwo— względnie upoważnione do tego organa—i opłacające przez siebie zadeklarowaną składkę nie mniejszą niż 12000 mkp. rocznie.

Uwaga I. Składki wpłacają członkowie współdziałający do kasy koła, do którego należą. Członkowie nie należący do kół — (np. osoby prawne) wpłacają składki do kasy Zarządu Oddziału lub do kasy Naczelnictwa.

Uwaga II. Do czasu ustalenia waluty polskiej zmiana wysokości składki nie pociąga za sobą ponownej rejestracji Związku.

§ 8. Starszymi harcerzami zostają byli wychowańcy drużyn harcerskich lub inne osoby pełnoletnie, przyjęte przez Naczelnictwo — lub przez upoważnione do tego organa — na podstawie osobnego regulaminu.

§ 9. Wszyscy członkowie mają prawo korzystania z wszelkich instytucyj Z. H. P.—i udziału we wszelkich przejawach życia harcerskiego z zachowaniem odnośnych regulaminów.

§ 10. Członkowie czynni mają czynne i bierne prawo wyborcze do wszystkich władz towarzystwa.

§ 11. Członkowie współdziałający i starsi harcerze:

1) tworzą na podstawie szczegółowych regulaminów oddzielne koła
a) przyjaciół harcerstwa
b) starszych harcerzy;

2) mają bierne prawo wyborcze do wszystkich władz Z.H.P.—a do sprawowania czynnego prawa wyborczego wybierają delegatów zgodnie z par. 16 niniejszego statutu.

Uwaga: Należącym do Z. H. P. osobom prawnym przysługuje prawo wysyłania jednego delegata na Zjazd bez względu na ilość członków.

§ 12. Młodzież harcerska przyjmowana jest do drużyn Z. H. P. za zezwoleniem rodziców lub opiekunów, ma prawo korzystania ze wszelkich urządzeń Z. H. P., niema jednak ani czynnego ani biernego prawa wyborczego.

Uwaga: Młodzież szkolna prócz zezwolenia rodziców mieć musi także zezwolenie władz szkolnych, może ona należeć tylko do kategorji „młodzieży harcerskiej” (par. 4. lit. d).

§ 13. Naczelnictwo względnie upoważnione przezeń organa mogą usuwać z organizacji członków, którzy:

1) popełnili czyn niehonorowy,
2) nie stosują się do statutu i regulaminów,
3) zalegają ze składką więcej niż rok.

Uwaga: W wypadku zastosowania punktu 1 usuwanemu przysługuje prawo odwołania się do Naczelnego Honorowego Sądu Harcerskiego (paragraf 24).

V. WŁADZE TOWARZYSTWA.

§ 14. Władzami Z. H. P. są:

a) Zjazd Walny
b) Naczelna Rada Harcerska, jako Zarząd Z. H. P.,
c) Naczelnictwo Z. H. P. jako Wydział Wykonawczy,
d) Komisja Rewizyjna,
e) Naczelny Honorowy Sąd Harcerski.

§ 15. Zjazd Walny: 1) wybiera Naczelną Radę Harcerską, 2) wybiera Komisję Rewizyjną, 3) wybiera Naczelny Honorowy Sąd Harcerski, 4) przyjmuje sprawozdania Naczelnej Rady Harcerskiej i Komisji Rewizyjnej, 5) udziela Naczelnej Radzie Harcerskiej absolutorjum, 6) zatwierdza budżet, 7) ustala wysokość opłat na rzecz Związku, decyduje o sprzedaży i obciążeniu nieruchomości, 8) rozstrzyga o wszystkich sprawach, które nie są przekazane statutem i regulaminami przyjętemi przez Zjazd Walny władzom niższym, 9) decyduje o zmianach statutu i likwidacji Z. H. P.

§ 16. W Zjeździe biorą udział: 1) członkowie czynni, 2) delegaci kół starszych harcerzy i przyjaciół harcerstwa—o ile koła nie zalegają ze składkami dłużej niż jeden kwartał, 3) z urzędu— wszyscy członkowie Naczelnej Rady, członkowie czynni Głównych Kwater, komendanci Chorągwi, przewodniczący oddziałów, oraz ich zastępcy lub 2 specjalnie przez Zarząd Oddziału upoważnieni delegaci.

Uwaga: Prawo głosu na Zjeździe Walnym względnie wybierania delegatów mają członkowie pełnoletni, nie zalegający ze składkami dłużej niż jeden kwartał. Koła Starszego Harcerstwa wybierają 1 delegata na 25 członków koła, nie mających praw członków czynnych Z. H. P. (par. 10); koła Przyjaciół Harcerstwa 1 delegata na 50 członków. Koła liczące mniejszą ilość członków, lecz nie mniej niż 10—wysyłają 1 delegata.

§ 17. Gdy liczba członków czynnych przekroczy 300 będą brać udział w Zjeździe delegaci członków czynnych w ilości jednego na trzech. Gdy liczba członków czynnych przekroczy 500, przypadnie 1 delegat na 5 członków czynnych.

§ 18. Rok administracyjny harcerski odpowiada rokowi kalendarzowemu. Zwyczajny Walny Zjazd odbywa się co roku w pierwszej połowie roku kalendarzowego, zwołuje go Naczelna Rada. Nadzwyczajny Walny Zjazd zwołuje Naczelna Rada na żądanie przynajmniej 8 swych członków, na żądanie Komisji Rewizyjnej, lub na żądanie piśmienne 50 członków czynnych. Żądanie zwołania Walnego Zjazdu ma być przedłożone na piśmie z podaniem proponowanego porządku dziennego. Naczelnictwo ma prawo ten porządek uzupełnić. Naczelna Rada obowiązana jest zwołać nadzwyczajny Zjazd Walny w ciągu dwóch miesięcy od daty wpłynięcia należycie popartego żądania w tej sprawie.

§ 19. Walny Zjazd jest prawomocny w obecności połowy uprawnionych do wzięcia w nim udziału. W razie niedojścia do skutku zebrania w pierwszym terminie, drugi termin może być o godzinę później od pierwszego—zebranie zwołane z tym samym porządkiem dziennym w drugim terminie jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

Walny Zjazd zwołuje Naczelnictwo przez zawiadomienie o nim Zarządów Odziałów przynajmniej na jeden miesiąc przed terminem zebrania, z podaniem porządku dziennego obrad, oraz przez ogłoszenie przynajmniej w jednem piśmie codziennem wychodzącem w Warszawie i po jednem z wychodzących w miastach, gdzie są Zarządy Oddziałów.

§ 20. Naczelna Rada Harcerska:

1) kieruje pracą towarzystwa,

2) uchwala przepisy i regulaminy obowiązujące całość Z. H. P.

3) decyduje o kupnie nieruchomości, sprzedaży i obciążeniu ruchomości i przyjmuje darowizny i legaty,

4) decyduje o rozwiązaniu oddziałów,

5) wybiera ze swego grona na jeden rok głosowaniem kartkowem Naczelnictwo Z. H. P., złożone z przewodniczącego Z. H. P., dwóch zastępców przewodniczącego, sekretarza, skarbnika, oraz naczelniczki Głównej Kwatery Żeńskiej i. naczelnika Głównej Kwatery Męskiej, oraz 3 członków. Przewodniczący Z. H. P. jest zarazem przewodniczącym Naczelnej Rady i Naczelnictwa.

Uwaga: Rada Naczelna może powołać na naczelników Głównych Kwater członków czynnych Z. H. P. z poza Rady Naczelnej. Wybrani naczelnicy Kwater wchodzą z urzędu do Naczelnej Rady Harcerskiej i do Naczelnictwa.

§ 21. 1) Naczelna Rada Harcerska składa się:

a) z 24 członków wybieranych na trzy lata przez Zjazd Walny, w tem najmniej 15 członków czynnych,

b) z wszystkich przewodniczących oddziałów Z. H. P. z urzędu. W razie niemożności przybycia na posiedzenie przewodniczącego, Zarząd Oddziału może delegować innego swego członka.

Trzecia część członków Naczelnej Rady z wyboru co roku ustępuje kolejno,—w terminie zwyczajnego Walnego Zjazdu, w pierwszych dwóch latach przez losowanie, a w następnych według starszeństwa wyboru. W razie ustąpienia któregoś z członków w czasie trwania kadencji Naczelna Rada uzupełnia się przez kooptację. Przybrani członkowie pełnią funkcję do najbliższego Walnego Zjazdu.

2) Zwyczajne zebrania Naczelnej Rady Harcerskiej odbywają się raz na trzy miesiące; zwołuje je przewodniczący Z. H. P. lub jego zastępca. Zebranie jest prawomocne w pierwszym terminie przy udziale przynajmniej 12 członków Naczelnej Rady. Prezydjum stanowią te same osoby, które stanowią Naczelnictwo.

3) Protokuł, akta prawne w imieniu Z. H. P. i korespondencję zewnętrzną podpisują: przewodniczący lub jego zastępca i sekretarz; korespondencję przekazową podpisuje skarbnik lub jego zastępca przez Naczelną Radę do tego upoważniony; korespondencję wewnętrzną Związku może podpisywać w imieniu Naczelnej Rady i Naczelnictwa każdy członek Rady uchwałą Rady do tego upoważniony.

§ 22. Naczelnictwo Z. H. P. jest stałym kierowniczym i wykonawczym organem Z. H. P., w szczególności:

1) czuwa nad przestrzeganiem przez organizacje harcerskie statutu, uchwał Walnych Zjazdów, regulaminów i zarządzeń kompetentnych władz Z. H. P., przyczem ma prawo zawieszania decyzyj poszczególnych władz i organizacji, niezgodnych z statutem, uchwałami Walnych Zjazdów i regulaminami,

2) reprezentuje Związek nazewnątrz,

3) decyduje o przyjmowaniu i usuwaniu członków czynnych,

4) przyjmuje, rejestruje i rozwiązuje drużyny na wniosek Zarządu Oddziału.

5) opracowuje regulaminy i przepisy na podstawie uchwał Naczelnej Rady, oraz wydaje zarządzenia i instrukcje w zakresie swej kompetencji.

6) administruje majątkami Z. H. P. dozoruje gospodarkę poszczególnych oddziałów i kół.

7) powołuje Główną Kwaterę Żeńską i Główną Kwaterę Męską dla kierowania sprawami drużyn młodzieży harcerskiej. Kwatery są odpowiedzialne przed Naczelnictwem. Organizację Kwater określa regulamin, uchwalony przez Naczelną Radę.

8) sporządza sprawozdania z działalności Związku i przedstawia Naczelnej Radzie.

Zebrania zwyczajne Naczelnictwa odbywają się raz na miesiąc. Zwołuje je przewodniczący lub jego zastępca. Zebranie jest prawomocne w obecności 5 członków, o ile w tej liczbie jest obecny przewodniczący lub jego zastępca.

§ 23. Komisja Rewizyjna składa się z 5 osób, wybieranych przez Zjazd Walny na rok jeden, sprawuje kontrolę nad gospodarką finansową Naczelnej Rady prowadzoną zgodnie z przyjętemi zwyczajami, sprawdzając książki kasowe przynajmniej raz do roku, składa sprawozdanie na Zjeździe Walnym.

§ 24. Naczelny Honorowy Sąd Harcerski wybierany jest przez Zjazd Walny w liczbie pięciu osób z pośród członków Z. H. P. dla rozpatrywania apelacji członków usuniętych pod zarzutem czynu niehonorowego.

Sąd rozpatruje sprawy i wyrokuje w składzie przynajmniej 3 osób. Wyroki Sądu są ostateczne i prawomocne.

VI. ODDZIAŁY i KOŁA PRZYJACIÓŁ Z. H. P.

§ 25. Dla urzeczywistnienia wskazanych w statucie Z. H. P. celów i zadań na pewnem terytorjum, określonem przez Naczelnictwo Z. H. P. i za jego zgodą mogą być organizowane oddziały Z. H. P., jeżeli na tem terytorjum przebywa przynajmniej 100 członków czynnych i współdziałających.

§ 26. Oddziały Z. H. P. korzystają z wewnętrznej autonomji. Organizację, prawa i obowiązki oddziałów określa regulamin przyjęty przez Naczelną Radę Z. H. P.

§ 27. Celem moralnego i materjalnego popierania ruchu harcerskiego, oraz w celu jednania opinji publicznej dla spraw Harcerstwa organizują się koła przyjaciół harcerstwa.

§ 28. Koła przyjaciół Harcerstwa mogą powstawać albo przy poszczególnych drużynach, albo przy hufcach, albo też za zgodą odpowiedniego Oddziału może powstać dla wszystkich drużyn danej miejscowości jedno miejscowe koło P. H. Organizację, prawa i obowiązki kół P. H. określa regulamin uchwalony przez Naczelną Radę Harcerską.

VII. FUNDUSZE Z. H. P.

§ 29. Fundusze Z. H. P. powstają:

a) ze składek członków,

b) z opłat pobieranych od młodzieży harcerskiej w wysokości ustalanej corocznie przez Naczelną Radę,

c) z opłat Zarządów Oddziałów w wysokości 10% od ich stałych dochodów, wnoszonych po zamknięciu bilansu i od niestałych każdorazowo po otrzymaniu danej sumy przez Zarząd Oddziału;

Naczelnictwu przysługuje prawo zrzeczenia się 10% od sum ofiarowanych na cele specjalne;

d) z zasiłków społecznych i rządowych,

e) z przedsiębiorstw i wydawnictw,

f) z dochodów z majątków Towarzystwa,

g) z ofiar, darowizn, zapisów i t. p.

VIII. STRÓJ, OZNAKI, PIECZĘĆ.

§ 30. Członkom przysługuje prawo noszenia stroju i oznak określonych regulaminem.

Uwaga: Noszenie stroju i oznak harcerskich w drużynach szkolnych zależy od zgody władzy szkolnej.

§ 31. Naczelnictwu i upoważnionym przez nie organom zastrzega się prawo używania pieczęci z krzyżem harcerskim. Napis na pieczęci głównej Z. H. P. „Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego".

Napisy na pieczęciach organów upoważnionych przez Naczelnictwo określa osobny regulamin.

IX. ZMIANA STATUTU i ROZWIĄZANIE Z. H .P.

§ 32. Do zmiany statutu wymagana jest zgoda 2/3 obecnych na Walnym Zjeździe.

§ 33. Rozwiązanie Z. H. P. wymaga zgody 3/4 obecnych. W razie rozwiązania o przekazaniu majątku decyduje ostatni Walny Zjazd; w razie niemożności odbycia go—Naczelna Rada Harcerska.

X. OSOBA PRAWNA.

§ 34. Z. H. P. jest osobą prawną i posiada wszelkie z tego tytułu płynące prawa ogólne.

XI. STOSUNEK DO MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIGIJNYCH i OŚWIECENIA PUBLICZNEGO i DO MINISTERSTWA SPRAW WOJSKOWYCH.

§ 35. W zakresie wychowawczym Z. H. P. obowiązany jest do przestrzegania rozporządzeń

Ministerstwa W. R. i O. P., w zakresie ćwiczeń polowych i strzeleckich Z. H. P. obowiązany jest do przestrzegania rozporządzeń M. S. Wojsk. Ministerstwa te każde w swoim zakresie sprawują nad Towarzystwem nadzór i kontrolę.

Delegaci Ministerstw biorą udział w Walnych Zjazdach, posiedzeniach Naczelnej Rady i władz wykonawczych. Delegaci ci mają prawo uczestniczyć we wszystkich przejawach działalności Z. H. P., mają prawo veta i odwołania się do Ministrów.

Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego jest obowiązane komunikować Ministerstwu W. R. i O. P. projekty przepisów mających obowiązywać w Związku, oraz programy wychowawcze przed ich ogłoszeniem, celem uzgodnienia ich z zamierzeniami tegoż Ministerstwa.

Naczelna Rada składa Ministerstwom roczne sprawozdania z działalności Z. H. P.

Młodzież szkolna, należąca do drużyn harcerskich, podlega swojej władzy szkolnej także w zakresie pracy harcerskiej, przy zastosowaniu osobnych instrukcyj wydawanych przez Ministerstwo W. R. i O. w porozumieniu ze Związkiem Harcerstwa Polskiego.

NACZELNICTWO ZWIĄZKU
HARCERSTWA POLSKIEGO.

(pieczęć)

(—) *Ks. Jan Mauersberger*
za przewodniczącego

(—) *Henryk Glass*
w. z. sekretarza generalnego

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 24 czerwca 1923 roku № B. S. 1186/23 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 917 stowarzyszenie pod nazwą „Związek Harcerstwa Polskiego". Warszawa, dnia 2 lipca 1923 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MIN. SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

(pieczęć)

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Olpiński*
Podsekretarz Stanu.

Statut niniejszy został zatwierdzony za zgodą Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Ministerstwa Spraw Wojskowych.

LIST OKÓLNY N. Z. H. P. L. 8 z dn. 12.VI.23.

85. XIV ZJAZD NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ w POZNANIU.

Dnia 5.IV.23 odbył się w Poznaniu XIV Zjazd N. R. H. pod przewodnictwem dha St. Sedlaczka w obecności następujących członków N. R. H.: druhen i druhów: H. Glassa, O. Grzymałowskiego, T. Kamieńskiego, J. Mauersbergera, O. Małkowskiej, W. Martynowiczówny, P. Olewińskiego, J. Rudnickiego, H. Sakowiczówny, T. Strumiłły, ks. F. Szczerbickiego, I. Wądołkowskiego, i M. Wocalewskiej, oraz delegatów Zarządu Oddziału Warszawskiego—dhny Opęchowskiej, Z. O. Pozn.—dha Bnińskiego, Z. O. Łódzk. —dha Romanowskiego, Z. O. Włocł. — ks. Bogdańskiego, Z. O. Sosnowieck. — ks. Sobczyńskiego; czł. Sądu Harc.—dha Czajkowskiego, czł. Komisji Rewizyjnej—dha Sawickiego.

Nieobecność swą usprawiedliwili: dhowie: Ciechanowski, Maresz, ks. O. J. Woronieckj, oraz Zarząd Oddz. Krakowskiego i Zarz. Oddz. Lubelskiego.

Na Zjeździe przedyskutowano i zatwierdzono Regulamin Wewnętrzny Naczelnictwa Z. H. P., oraz Regulamin Sądów Harcerskich, ogłoszony w Rozkazie N. Z. H. P. L. 12 (Wiadomości Urzędowe Nr. 4).

87. XV ZJAZD NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ w POZNANIU.

Dnia 8.IV.23 r. odbył się w Poznaniu XV Zjazd N. R. H. pod przewodnictwem dha T. Strumiłły, w obecności następujących członków N. R. H. — druhen i druhów: M. Chmielewskiego, B. Chrzanowskiego, S. Czajkowskiej, H. Glassa, T. Kamieńskiego, ks. J. Mauersbergera, W. Martynowiczówny, O. Małkowskiej, T. Maresza, P. Olewińskiego, J. Ratajczaka, J. Rudnickiego. H. Sakowiczówny, St. Sedlaczka, ks. F. Szczerbickiego, I. Wądołkowskiego, Z. Wocalewskiej, oraz delegatów Z. O. Pozn. — Bnińskiego, Z. O. Warsz. —dhny Opęchowskiej i dha Sawickiego człon. Sądu Harcerskiego — dha Czajkowskiego, deleg. Ministerstwa W. R. i O. P. M. M. Wocalewskiej.

Na Zjeździe wybrano Naczelnictwo Z. H. P. w składzie podanym w Rozkazie N. Z. H. P. L. 11 (Wiadomości Urzęd. Nr. 4).

88. KOMISJA KODYFIKACYJNA.

Celem wykonania uchwał Zjazdu Walnego, tyczących się Regulaminów N. R. H. wybrała Komisję Kodyfikacyjną w składzie Czajkowski, J. Rudnicki, Sawicki, Sedlaczek i druhen, wskazanych przez dhnę M. Wocalewską z prawem kooptacji. Komisja ta przy kodyfikacji oprze się na następujących zasadach:

1. Uzgodnienie ewent. sprzeczności nastąpi w ten sposób, że za obowiązujące uważa się uchwały Zjazdu Walnego, N. R. H. i Naczelnictwa najpóźniej powzięte.

2. W razie dużych wątpliwości, co do jakichś punktów, Komisja może uchwalić wycofanie ich z skodyfikowanego zbioru ustaw Z. H. P. z równoczesnem uprawnieniem Naczelnictwa do rozstrzygnięcia danej sprawy, drogą rozporządzenia do czasu odpowiedniej uchwały Rady.

89. SPRAWY, PRZEKAZANE N. R. H. PRZEZ ZJAZD WALNY.

N. R. H. upoważniło Naczelnictwo Z. H. P. do załatwienia przekazanych Radzie przez Zjazd Walny wniosków, dotyczących spraw, będących w kompetencji Naczelnictwa.

ZMIANY w PROGRAMACH PRÓB.

N. R. H. upoważniła Naczelnictwo do poczynienia zmian w programach prób organizacyjnych i sprawności w związku z poczynionemi doświadczeniami i wymaganiami przysposobienia wojskowego.

SPRAWY SKARBOWE.

N. R. H. powzięła szereg uchwał w sprawach skarbowych polecając skarbnikowi N. Z. H. P. opracowanie szczegółowego programu polityki finansowej, planu administracji skarbowej, oraz Regulaminu Wewnętrznego Działu Skarbowego, które to sprawy mają być m. inn. przedmiotem obrad najbliższej N. R. H.

PROGRAM PRACY N. R. H.

Omówiono w głównych zarysach program pracy N. R. H. na dwa lata, polecając Naczelnictwu Z. H. P. wydanie listu okólnego, by Zarządy Oddziałów mogły wypracować podobne plany przystosowane do warunków lokalnych w myśl ogólnych dyrektyw.

(—) *Ks. Jan Mauersberger.*
Przewodniczący Z. H. P.

(—) *Janusz Rudnicki.*
Sekretarz Generalny.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 15 z dnia 28.V.23 r.

90. I. NOMINACJE i ZWOLNIENIA.

Naczelnictwo Związku Harcerswa Polskiego dnia 17.V.23 r. stwierdziło, że druhna Marja Mudrykówna jest mianowana podharcmistrzynią w pierwszej liście instruktorskiej oraz mianowało (w nawiasach daty zaliczenia służby instruktorskiej):

Podharcmistrzyniami: Kazimierę Gózkównę, Hufiec Częstochowski, Janinę Paszkowską, Hufiec Częstochowski, Stanisławę Adamównę, (28.3.18 r. Chorąg. Lwowska), Józefę Trzcińską, (1.I.1916 r. Chorąg. Lwowska), Marję Adamównę, (3.III.20 r. Chorągiew Lwowska).

Podharcmistrzami: Zdzisława Gołębiowskiego, (Chor. Lubelska), Jerzego Jarnuszkiewicza, (Chor. Warsz.), Jana Jasińskiego, Stanisława Łypacewicza (Chor. Warsz.), Witolda Rychtera, (Chor. Warsz.), Edwarda Ziółkowskiego, (Chor. Warsz.), Władysława Żelazowskiego, (Chor. Warsz.).

Przodownicami: Marję Konopczankę-Rowińską, (Huf. Sam. Zawiercie 17.V.23 r.), Aurelję Gorgonównę (Sam. Huf. Zawiercie 17.V.23 r.) Janinę Pytlarzównę, (Sam. Huf. Zawiercie 17.V 1923 r.), Zofję Balównę, (Chor. Lwowska 17.V 1923 r.), Zofję Naramowską, (Chor. Lubelska dn. 24.VII 22 r.

N. Z. H. P. dnia 25.V mianowało przodownikami: Zygmunta Bigelmajera, (Chor. Warsz. 17.V.23 r.), Wacława Błaszczyka, (Chor. Warsz. 17.V.23 r.), Józefa Gołąb, (Chor. Krak. 17.V.23 r.), Czesława Jakubczyka, (Chor. Pozn. 17.V.23 r.), Jerzego Jossé, (Chor. Pozn. 17.V.23 r.), Ludwika Krotowskiego, (Chor. Pozn. 17.V.23 r.), Edwarda Leśnego, (Chor. Pozn. 17.V.23 r.), Włodzimierza Rychlickiego, (Chor. Warsz. 17.V.23 r.), Jana Rutkowskiego, (Chor. Pozn. 17.V.23 r.), Henryka Szczegielskiego, (Chor. Pozn. 17.V.23 r.), Józefa Staweckiego, (Chor. Warsz. 17.V.23 r.), Leopolda Ungeheuera, (Chor. Krak. 17.V.23 r.), Eugenjusza Witkowskiego, (Chor. Włocław. 17.V.23 r.), Kazimierza Załęskiego, (Chor. Włocł. 17.V.23 r.), Edwarda Heila, (Chor. Lwowsk. 17.V.23 r.), Władysława Doginiewicza, (Chor. Lwowsk. 17.V 1923 r.), Stanisława Kustrę, (Chor. Lwowsk. 17.V.23 r.), Karola Tworowskiego, (Chor. Lwowsk. 17.V.23 r.), Władysława Szuszkiewicza, (Chor. Lwowsk. 17.V.23 r.), Józefa Szpilę, (Chor. Lwowsk. 17.V.23 r.), Ignacego Płonkę (Chor. Lwowsk. 17.V.23 r.), Franciszka Machalskiego, (Chor. Lwowsk. 17.V.23 r.). D-howi Tadeuszowi Mulowi przywrócono nominację przodownika cofniętą 28.III.23 r., D-howi Zygmuntowi Puławskiemu przywrócono nominację przodownika z zaliczeniem sł. instr. od dnia 24.X.19 r.

N. Z. H. P. dnia 17.V.23 na własną prośbę cofnęło nominację na podharcmistrza i zwolniło z Z. H. P. dha Alojzego Pawełka z Chorągwi Warszawskiej.

N. Z. H. P. dnia 17.V.23 r. cofnęło na własną prośbę stopień przodownika Dhowi Zbysławowi Ciołkoszowi, oraz zwolniło go z Z. H. P. zaznaczając, że dh Ciołkosz od dłuższego czasu nie bierze udziału w pracach harcerskich.

91. 2. SKŁAD OSOBOWY ZARZĄDU ODDZIAŁU.

N. Z. H. P. dn. 17.V.23 r. zatwierdziło skład Z. O. Poznańskiego: Przewodniczący—dh. Roman Bniński, wice-przewodniczący — Kur. B. Chrzanowski, skarbnik—p. Tuchowska, sekretarz—dh J. Ratajczak, referent K. P. H.—prof. Papée, członkowie—ks. biskup Łukomski, gen. Raszewski, dh dr. Wrzosek, prof. dr. Piasecki, prokurator Jossé, p. Wrzoskowa, p. drowa Englichowa, dhna Wł. Konižanka, Dr. T. Szulc, ppłk. W. Sikorski, kmndtka Chor. dhna E. Łazerewiczówna. kmndant Chor. M. Wasilewski.

92. 3. SKŁAD OSOBOWY KOMEND.

N. Z. H. P. dnia 17.V.23 r. mianowało zast. komendantki Chor. Poznańskiej dhnę A. Czarniecką i zast. kmdta M. Chor. Poznańskiej dha Antoniego Krauzego.

93. 4. KOMISJA PRÓBY INSTRUKTORSKIEJ.

Uchwałą z dnia 17.V.23 r. zwalniając dotychczasowych członków męskiej Komisji Próby Instruktorskiej (Zb. Okóln. N. Z. H. P. L. 17. Rozkaz N. Z. H. P. L. 14 z dnia 3.VII.22 str. 42 i nast.) od pełnienia ich obowiązków, Naczelnictwo Z. H. P. mianuje następujących druhów członkami komisji próby instr. z terminem pełnienia obowiązków do dnia 1.III.24.

G. K. M. — wszyscy kierownicy wydziałów z urzędu, Chor. Brzeska—ks. F. Szczerbicki, Chor. Krakowska—dh Affanasowicz, T. Strumiłło, Z. Trylski. S. Kaliński, Chor. Lubelska—K. Grochowski, F. Krzysztoń, ks. Święcicki, Chor. Lwowska—S. Hibl, H. Kossakowski, S. Sielecki, K. Stojanowski, Chor. Łódzka—J. Janiczek, L. Romanowski. Chor. Poznańska—J. Ratajczak, M. Wasilewski, Chor. Warszawska — I. Wądołkowski, E. Muszalski, H. Pawłowski, Chor. Wileńska—H. Cywiński, K. Protasewicz, J. Grabowski, Chor. Włocławska—Z. Błędowski, A. Bogdański, Okr. Toruński—W. Ruszkowski, M. Urbanek, Okr. Sosnowiecki—ks. J. Sobczyński, dh M. Bańkowski, Okr. Białostocki—A. Niwiński. Dha M. Dybczyńskiego mianowano stałym członkiem komisji próby instr.

94. 5. PROTOKUŁY KOMISJI PRÓB NA HARCERZA RZECZYPOSPOLITEJ.

Przypomina się o obowiazku przesyłania do G. K. M. protokułów Komisji prób na Harc. Rzplitej (instrukcja przeprowadzania prób p. 14 Harc. Tom I str. 26). Komendy zechcą przesłać zaległe protokuły w terminie do 1.9. b.r.

95. 6. KOŁA STARSZYCH HARCERZY.

N. Z. H. P. dnia 17 V.23 r. zatwierdziło Koła Starszych Harcerzy w: Gdyni, Częstochowie, Poznaniu i Łomży.

96. 7. ĆWICZENIA BRONIĄ.

Oddział III Sztabu Generalnego rozkazem L. 4057/P. R. z dnia 24.III.23 zniósł dotychczasowy rozkaz ćwiczenia bronią w oddziałach stowarzyszeń upoważnionych, przyczem ustalone zostały w tej mierze przepisy następujące:

1. Do korzystania z broni, t. zw. pierwszorzędnej mają prawo przedewszystkiem Hufce Szkolne, a następnie te oddziały odpowiednich stowarzyszeń, które znajdują się w miejscu postoju oficera instrukcyjnego, przy P. K. U. albo Oddziału Wojskowego.

2. Repartycja broni pomiędzy poszczególne stowarzyszenia odbywa siż w stosunku: 1 karabin na 10 członków przeciętnie.

3. Ćwiczenia są w zasadzie ograniczone do nauki strzelania i szermierki, broń więc, wydawana na ćwiczenia jest wyłącznie bronią pokazową ostre strzelanie i ćwiczenia polowe są dozwolone jedynie w obecności instruktora ze służby czynnej.

4. Broń pokazowa może być przechowywana w szkołach, oraz w tych oddziałach stowarzyszeń, w których kierownicy poza gwarancją natury moralnej są przynajmniej podoficerami rezerwy lub absolwentami kursów przysposobienia wojskowego; amunicję przechowywać mogą wyłącznie władze wojskowe.

97. 8. KONKURS.

N. Z. H. P. wyjaśnia, że konkurs ogłoszony w Rozkazie L. 7. z dnia 24.III.23 (Wiadomości Urzędowe Nr. 3) dotyczy również drużyn żeńskich ze zmianą punktu D jak następuje:

1. Za najlepszy obóz harcercerski urządzony w lecie 1923 r. przeznacza się jako nagrodę dużą piłkę koszykową.

2. Za najlepszy raport z obozu letniego w roku 1923 ilustrowany rysunkami, fotografjami i t. p. dwie piłki do kwadranta.

3. Konkursy rozstrzyga G. K. Ż. w dniu 15.XII. 1923 r.

98. 9. PODANIA DO WŁADZ PAŃSTWOWYCH.

N. Z. H. P. przypomina, że na podaniach, składanych do władz państwowych (np. podania o ulgi kolejowe) należy nalępiać odpowiednią ilość marek stemplowych. Podania bez opłacenia stempla nie są rozpatrywane.

(—) *St. Sedlaczek.*
Wice-Przewodniczący Z. H. P.

(—) *Janusz Rudnicki.*
Sekretarz Generalny.

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 16 z dnia 27 lipca 1923 r.

99. 1. STATUT.

Z dniem 2 lipca 1923 r. stracił ważność obowiązujący dotychczas statut Z.H.P., a wszedł w życie statut w dniu tym zatwierdzony przez Min. Spr. Wewnętrznych ze zmianami uchwalonemi przez I i II Zjazd Walny.

100. 2. ROTA.

Naczelnictwo Z.H.P. uchwałą z dnia 28.VI.23 r. postanowiło, że przy śpiewaniu „Roty" Konopnickiej, należy opuszczać III-cią zwrotkę: „Nie będzie Niemiec pluł nam w twarz" i t. d.

101. ## 3. ZLOT NARODOWY 1924 r.

Naczelnictwo Z.H.P. uchwałą z dnia 28.VI. 23 r. oznaczyło jako termin rozpoczęcia Harcerskiego Zlotu Narodowego 1924 r. — dzień 3 lipca 1924 r.

102. ## 4. NACZELNICTWO Z. H. P.

a) Naczelnictwo Z. H. P. powołuje na zastępczynię Naczelniczki Głównej Kwatery Żeńskiej na okres wakacyjny Druhnę Marję Wocalewską (uchwała Naczelnictwa z dnia 7. VI. 23 r.)

b) Naczelnictwo Z. H. P. powołuje od dnia 1 lipca 1923 r. na Sekretarza Generalnego Dha ph. Ignacego Wołkowicza, kooptując go równocześnie do Naczelnictwa (uchwała Nacz. z dnia 28. VI. 23 r.)

c) Naczelnictwo Z. H. P. zwalnia z dniem 1 lipca 1923 r. na własną prośbę z obowiązków Sekretarza Generalnego Z. H. P. Dha ph. Janusza Rudnickiego. (uchwała Naczelnictwa z dnia 28. VI. 23 r.)

d) Naczelnictwa Z. H. P. mianuje Kierownikiem Wydziału Osobowego G. K. M. Druha ph. Mieczysława Dybczyńskiego, zaliczając go równocześnie w poczet członków rzeczywistych G. K. M. (uchwała Naczelnictwa z dnia 17. V. 23 r.)

103. ## 5. ZARZĄDY ODDZIAŁÓW.

a) Warszawa — Naczelnictwo Z. H. P. zatwierdza następujący skład Zarządu Oddziału Warszawskiego Z. H. P. na rok 1923 (uchwała Nacz. z dnia 7. VI. 23 r.)

Prezydjum: przewodniczący — dh Józef Karśnicki, I wice-przewodniczący — dh Mirosław Sawicki, II wice-przewodniczący — druh Ignacy Wądołkowski, Skarbnik — Gustaw Bortnowski, zast. skarbnika — dhna Anna Chmielewska, sekretarka — dhna Wanda Opęchowska.

Członkowie Zarządu Oddziału: Dhna Stanisława Czajkowska, dh Paweł Chrzanowski, dh Dr. Gawłowski, dhna Helena Gepnerówna, dh Czesław Jankowski, dhna Janina Malecka, dh Roman Podoski, dh Tadeusz Rychter, druh Władysław Sołtan, druh Andrzej Starzyński, druh Czesław Święcicki, druh ks. Adam Wyrębowski, druh dr. Wierzbowski, dh Jerzy Zaborowski, dh Kurator Grzegorz Zawadzki.

Komisja Rewizyjna: Dh Czesław Puzyna, dh Brześciański, dh Jan Iwasiewicz, dh dr. Turski, dh Gajewski.

Sąd Harcerski: dh Jan Lutosławski, druhna Zofja Jasińska, Dhna Wanda Wołkówna, dh Stanisław Rudnicki, dh Edward Muszalski.

b) Lwów.—Naczelnictwo Z.H.P. zatwierdza następujący skład Zarządu Oddziału Lwowskiego Z. H. P. na rok 1923 (uchwała Naczel. z dnia 17. VI. 23 r.).

Prezydjum: Przewodniczący — dh Dr. W. Hamerski, I wice-przewodniczący — dh Dr. L. Stahl II wice-przewodniczący—druh ks. Dr. G. Szmyd, skarbnik — dh Dr. Karpuszko, sekretarz — druh St. Morawiecki.

Komitet Wykonawczy: Dh Dr. W. Hamerski, dh dr. L. Stahl, dh ks. Dr. G. Szmyd, dh Profesor Kucharski, dh Prof.-T. Fiedler, dhna M. Opieńska, dhna F. Skarbkowa.

Członkowie Z. O.: dh major A. Ajdukiewicz, dh Dyr. W. Brodacki, dh Prof. Z. Bykowski, druh H. T. Kossakowski, dhna M. Mudrykówna, druh ks. Pokiziak, dh por. St. Sielecki, dh Kurator Dr. St. Sobiński, dh Dr. K. Sośnicki, dh K. Stojanowski, dhna T. Tyszkowa, dh Dr. K. Tyszka, dhna St. Wasilewska, dh J. Wasung.

104. ## 6. KOMENDY CHORĄGWI.

c) Lwów. Naczelnictwo Z. H. P. mianuje komendantką Chorągwi Lwowskiej Żeńskiej dhnę Eugienję Jaroschównę, oraz komendantem Chorągwi Lwowskiej Męskiej dha Karola Stojanowskiego (uchwała Nacz. z dn. 17. VI. 23 r.)

b) Warszawa. Naczelnictwo Z. H P. mianuje komendantem Chorągwi Warszawskiej Męskiej dha Ignacego Wądołkowskiego, oraz zatwierdza następujący skład Komendy Chorągwi Warszawskiej Męskiej (uchwała Naczel. z dnia 7. VI. 23.):

Komendant Chorągwi — dh ph. Ignacy Wądołkowski, I zastępca komendanta Chorągwi — dh ph. Tomasz Piskorski, II zastępca komendanta Chorągwi — dh ph. Edward Muszalski, przyboczny komendanta Chorągwi — druh przod. Władysław Ludwig, kierownik Wydziału Drużyn Stołecznych — dh ph. Henryk Pawłowski, kierownik Wydziału Drużyn Prowincjonalnych dh ph. Stanisław Lange kierownik Wydziału Technicznego — dh ph. Stanisław Łypacewicz, kierownik Wydziału Gospodarczego — dh przod. Zygmunt Monasterski, kierownik Wydziału Prasy, Propagandy i Statystyki — dh ph. Stefan Łoś, sekretarz Komendy Chorągwi — dh Gorzkowski.

105. ## 7. KOŁA PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA.

Naczelnictwo Z. H. P. przyjmuje do Z. H. P. Koło Przyjaciół Harcerstwa przy drużynie sportowej w Kielcach (uchwała Nacz Z. H. P. z dnia 1. VI. 23)

106. ## 8. ODZNACZENIA.

Naczelnictwo Z. H. P. przyznaje dhowi Mieczysławowi Zawadzkiemu z Hufca Zdołbunowskiego, odznakę „za uratowanie życia" (uchwała Nacz. z dn. 28. VI. 23 r.)

107. ## 9. MIANOWANIA PODHARCMISTRZYŃ i PODHARCMISTRZÓW.

Naczelnictwo Z. H. P. mianuje podharcmistrzami: dha Czesława Jankowskiego—Z. O. Warsz.—

z zaliczeniem służby instruktorskiej od dnia 1. VIII. 1913 roku; druha Romana Miszewskiego —G. K. M., z zaliczeniem służby instr. od dnia 15. X. 1919 roku i dha Romualda Łuczyńskiego — Kom. Chor. Wileńskiej —z zaliczeniem służby instruktorskiej od dnia 28. VI. 23 roku (uchwała Nacz. z dnia 28. VI. 23).

108. 10. MIANOWANIA PRZODOWNIC i PRZODOWNIKÓW.

Naczelnictwo Z. H. P. mianuje przodownicami: dhnę Marję Zielonacką—Hufiec Inowrocławski — z zalicz. służby instruktorskiej od dnia 7. VI. 23 (uchwała Naczelnictwa z dnia 7. VI. 23 r.) oraz Stefanję Zaarównę—chor. Łódzka z zalicz. służby instr. od dnia 28. VI. 23 roku. (uchwała Nacz. z dn. 28. VI. 23 r.)

c) Naczelnictwo Z. H. P. przywraca stopień przodownika dhowi J. Zielińskiemu—Okręg Toruński— cofnięty rozkazem Liczba 1 z dnia 2. I. 23 r. (uchwała Nacz. z dnia 7. VI. 23 r.)

b) Naczelnictwo Z.H.P.mianuje przodownikami: dha Władysława Czaplińskiego — G. K. M. z zaliczeniem służby instr. od dn. 27. III. 1921 r. dha Wiktora Wiszniewskiego—G. K. M. z zalicz. służby instr. od dnia 27. VI. 23 r., dha Bogu-chwała Panusa—Chor. Lubelska— z zaliczeniem służby instr. od dnia 28. VI. 23 r., dha Florjana Grygiela — Chor. Poznańska — z zalicz. służby instr. od dnia 28. VI. 23 roku, dha Stanisława Sowińskiego—Chor. Krakowska—z zalicz. służby instr. od dnia 1. IX. 22 r., dha Jerzego Wagnera —Chor. Lubelska—z zalicz. służby instr. od dnia 28. VI. 23 r., dha Kazimierza Werbela — Chor. Poznańska — z zaliczen. służby instr. od dnia 28. VI. 23 r. (uchwała Nacz. z dn. 28. VI. 23 r.)

109. 11. URLOPY.

Naczelnictwo Z. H. P. udziela urlopów na własną prośbę: Dhowi Bolesławowi Myszkowskiemu—Chor. Warszawska—do dn. 1. X. 23 r. (uchwała Nacz. z dn. 7. VI. 23 r.) dhowi Stefanowi Wyrzykowskiemu—Huf. Suwalski, do dn. 1. X. 23 r. (uchwała Nacz. z dn. 7. VI. 23), dhowi Mieczysławowi Kwaśniewskiemu — Chor. Krakowska — do dn. 1. VII. 24 r. (uchwała Nacz. z dn. 28. VI. 1923 r.)

110.

12. ZALICZENIE SŁUŻBY INSTRUKTORSKIEJ.

Naczelnictwo Z. H. P. prostując rozkaz L. 1 z dn. 5. II. 23 r. zmienia datę zaliczenia służby instruktorskiej dha ph. Zdzisława Ziółkowskiego na 1. I. 1919 r. (uchwała Naczelnictwa z dnia 28. VI. 23 r.)

111.

13. COFNIĘCIE STOPNI INSTRUKTORSKICH.

Naczelnictwo Z. H. P. cofa nominacje na podharcmistrzów dhom: Stefanowi Englowi i Jerzemu Gigielowi z Chor. Lwowskiej — z powodu niezgłoszenia się do pracy harcerskiej (uchwała Nacz. z dn. 28. VI. 23 r.)

112.

14. MATERJAŁY DO HISTORJI HARCERSTWA.

Naczelnictwo Z. H. P. gorąco prosi wszystkich członków Związku i wogóle wszystkie osoby i instytucje, posiadające jekiekolwiek nieogłoszone drukiem lub ogłoszone, lecz rzadkie materjały historyczne, dotyczące pierwszych lat rozwoju Harcerstwa, szczególnie pracy tajnej, o zawiadomienie o tem Naczelnictwa, ewentualnie przekazanie materjałów na własność w oryginałach lub odpisach, wreszcie o porozumienie się w sprawie użyczenia ich czasowo celem poczynienia odpisów. Także treściwe, a ścisłe wspomnienia lub sprawozdania osobiste z pracy w początkach harcerstwa będą z wdzięcznością przyjęte i przyczynią się do lepszego obrazu rozwoju naszego Ruchu.

Odpisy dokonywane przez posiadaczy dokumentów winnyby być potwierdzone co do swej zgodności z oryginałem przez jakikolwiek Zarząd Oddziału.

W szczególności, wobec zaginięcia całkowitego archiwów b. Naczelnictwa Harcerstwa Polskiego Rusi i Państwa Rosyjskiego w Kijowie, Naczelnictwo Z. H. P. prosi organizatorów i kierowników pracy harcerskiej i drużynowych z tych terenów o sporządzenie sprawozdań treściwych, ale obejmujących całokształt pracy w danem środowisku, czy drużynie. Może niektóre dawne środowiska tej organizacji będą mogły zbiorową pracą swych członków, choćby dziś rozrzuconych, odtworzyć dzieje swego rozwoju i pracy.

Materjałami temi zaopiekuje się osobiście dh. St. Sedlaczek, celem wykorzystania ich w przyszłości w wydawnictwach harcerskich.

Zarządy Oddziałów i Komendy zaznajomią z treścią niniejszego instytucje podległe i członków.

113. 15. Tak zwane „WOLNE HARCERSTWO“.

Wobec otrzymania wiadomości o organizowaniu przez Adama Ciołkosza oddziałów tak zw. „Wolnego Harcerstwa”, Naczelnictwo Z. H. P. wyraźnie oświadcza, że organizacja ta nie jest skautową, a tem mniej harcerską, że Naczelnictwo za nią żadnej nie przyjmuje odpowiedzialności, a członkom Związku Harcerstwa Polskiego zabrania należenia do tej organizacji i popierania jej w jakikolwiek pośredni czy bezpośredni sposób.

114. 16. OGÓLNY REGULAMIN WEWNĘTRZNY.

Na podstawie zasadniczego upoważnienia Naczelnej Rady Harcerskiej Naczelnictwo Z. H. P. zmienia regulamin przeprowadzania próby instruktorskiej, ogłoszony w Zbiorze Rozkazów i Okólni-

ków N. Z. H. P. L. 17, strona 11 i następne, rozkaz N. Z. H. P. L. 12 z dnia 27. VII. 22, załącznik L. 1, w sposób następujący: (strona 11, II, „Próba instruktorska“).

a) cały ustęp ten skreślić się, a na jego miejsce wstawia się co następuje:

,,Próbę instruktorską na kursie przeprowadza mianowana przez Naczelnika G. K. M. Pod komisja Próby Instruktorskiej.

Ta sama podkomisja może według swego uznania przeprowadzić całość lub jakąś część próby formalnej lub nawet zwolnić całkowicie od próby tych uczestników lub członków Komendy Kursu, którzy zostaną przez Komendanta Kursu przedstawieni Komisji, by im wskutek wybitnie wydajnej i owocnej pracy na kursie uznać udział w kursie za odbytą próbę.

O wszystkich kandydatach na instruktorów winna być wzmianka w protokule podkomisji próby (patrz Zb. Ok. Nr. 17 str. 15).

Punkt b) i następne bez zmiany.

115. 17. SPRAWY ZAGRANICZNE.

Wobec potrzeb prac Działu Zagranicznego Nacz. Z. H. P., a w szczególności wobec przygotowań do Harcerskiego Zlotu Narodowego 1924 r. i spodziewanego w tym czasie przyjazdu wielkiej ilości gości z zagranicy, Naczelnictwo wzywa harcerki i harcerzy, władających jakimkolwiek językiem obcym w mowie lub piśmie, a mogących dopomóc w pracy Działu, zwłaszcza w okresie zlotowym, do zgłaszania się lub przysłania swych adresów i wskazania języka, jakim władają, do Działu Zagranicznego Z. H. P. — Szczególniej chodziłoby tu o pomoc starszej młodzieży harcerskiej i instruktorów. Wiadomości powyższe m. inn. bardzo ułatwią działowi zagranicznemu dokładne i sprawne zorganizowanie przyjęcia gości zagranicznych.

116. 18. SPRAWY GOSPODARCZE i SKARBOWE.

Naczelnictwo Z. H. P. poleca Zarządom Oddz. i Komendom Samodzielnym uporządkowanie księgowości i opłacenie wszelkich zaległości do dnia 1. XI. 23 r. — Naczelnictwo przedstawi N. R. H. na najbliższym jej zjeździe sposoby pociągnięcia do odpowiedzialności organizacyjnej Zarządów Oddz. i Komend, które nie dopełnią tego obowiązku (uchwała Nacz. z dnia 28. VI. 1923 r.)

117. 19. SPRAWY WYDAWNICZE.

Naczelnictwo Z. H. P. udzieliło wydawnictwu pisma „Czuj Duch” zasiłku w wysokości 1 miljona marek polskich (z zasiłku Min. Spr. Wojsk. uchwała Nacz. dnia 28. VI. 1923 r.)

(—) *St. Sedlaczek*
Wice-Przewodniczący Z. H. P.

(—) *Ignacy Wołkowicz*
Sekretarz Generalny

118. **LIST OKÓLNY GŁÓWNEJ KWATERY MĘSKIEJ L. 7 z dn. 27.VI.23.**

W sprawie przysposobienia wojskowego na kursach instruktorskich i dla drużynowych.

1. PROGRAM PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO NA KURSACH INSTRUKTORSKICH i DLA DRUŻYNOWYCH.

W myśl p. 3 Listu Okólnego G. K. M. L. 5 z dn. 6.VI.23 r. (w sprawie akcji wakacyjnej) uzupełniamy p. X. rozkazu N. Z. H. P. L: 8 z dn. 24.III.23 Wiadom. Urzęd. Nr. 3 („Kursy harc. męskie”) następującym obowiązującym programem przysposobienia wojskowego dla kursów instruktorskich i dla drużynowych, korzystających z pomocy wojskowej (rozkaz M. S. Wojsk. Szt. Gen. Oddz. III, L. 5684/pr.: namioty, sprzęt obozowy, transport, aprowizacja, instruktor wojskowy i t. d.).

A. SZKOŁA GRENADJERKI.

Ćwiczenia wstępne i rzuty szkolne. Ćwiczenia celności i na odległość. Poznanie poszczególnych typów granatów. Zapalenie granatu. Obchodzenie się z niewybuchłemi granatami. Ćwiczenia celności i na odległość na rzutni. Zawody drużyn i grup.

B. SZERMIERKA.

(Szermierkę na bagnety należy traktować warunkowo, pociągając do niej obowiązkowo tylko lepiej rozwiniętych i bezwzględnie zdrowych. Można zastąpić szermierkę na rapiry, szable, ew. palcaty.)

Ćwiczenia wstępne postaw i ruchów szermierczych wg. „Instrukcji walki na bagnety”. Pchnięcia, ciosy, odbicia. Ćwiczenia z manekinem z wskaźnikiem, z instruktorem, zbiorowe we 2-ch, 3-ch. Ćwiczenia zbiorowe.

C. SZKOŁA STRZELCA.

Szkoła strzelca obejmuje: a) naukę o broni, b) teorję strzelania, c) naukę strzelania, d) ocenę odległości.

1. Ogólna charakterystyka nowoczesnej bro-

ni, części drewniane, lufa, obsada, przyrządy celownicze.

2. Objaśnienie wycelowanego karabinu. Objaśnienie linji celu. Objaśnienie celu przy pomocy ramy celowniczej.

3. Celowanie siedząc za stołem (sprawozdanie podczas celowania), karabin na worku z piaskiem — odległość 10 metrów. Sprawdzanie jednolitości celowania siedząc za stołem (trójkąt błędów). Objaśnienie pozostałych błędów celowania.

4. Zamek, jego działanie, składanie i rozbieranie. Przyrząd spustowy. Magazynek. Nabój.

5. Strzał, tor pocisku, osie, punkty.

6. Sprawdzenie jednolitości (trójkąt błędów) i pewności (worek z piaskiem), celowanie w pozycji klęczącej, leżącej i stojącej. Obchwytywanie szyjki. Postawa strzelecka we wszystkich pozycjach.

7. Uzbrojenie, bagnet. Obchodzenie się z bronią.

8. Co wpływa na celność strzału. Rozstrzał.

9. Skradanie się we wszystkich pozycjach z oparciem i bez. Przykładanie głowy, celowanie na punkty, odległe o 25 mtr. (we wszystkich pozycjach). Opuszczenie spustu. Oddawanie strzału nabojem ćwiczebnym, siedząc za stołem, skradanie się i celowanie we wszystkich pozycjach.

10. Oddawanie strzału nabojem ćwiczebnym w 3-ch podstawach z oparciem (trójkąt błędów). Celowanie z worka z piaskiem.

11. Pole śmierci, dane o działaniu pocisku.

12. Konserwacja i czyszczenie broni. Oddawanie strzału nabojem ślepym, siedząc za stołem (z aparatu). Strzelanie nabojem ślepym. Celowanie na punkt, odległy o 100 metr. Trójkąt błędów na odległość 25 m. Oddawanie strzału w 3 pozycjach nabojem ćwiczebnym na odległość 100 m.

13. Urządzenie strzelnicy, zachowanie się na strzelnicy, szkolenie obsługi i funkcjonarjuszy.

14. Oddanie strzałów nabojami ślepemi na odległość 25 m.; oddawanie strzałów nabojami ćwiczebnemi w dowolnej pożycji na odl. od 50—200 m.

a) strzelanie nabojami ślepemi, b) pierwsze strzelanie ostre.

15. Ogólne wiadomości o gazach, miotaczach, artylerji i czołgach (w formie pogadanek).

16. Drugie i trzecie strzelanie ostre.

D. SŁUŻBA POLOWA.

Służba polowa i szkoła walki.

Służba polowa w obozie. Zaznajomienie się z przepisami obozowemi wg. Reg. sł. pol. Służba ubezpieczeń marszowych. Rozpoznanie wg. Reg. Sł. Pol. Rozpoznanie terenu. Podchodzenie. Marsze bojowe z obciążeniem częściowem. Ćwiczenia w obejmowaniu oddziałów i komenderowanie niemi przez uczniów. Ćwiczenia bojowe drużyny (z założeniami). Ćwiczenia dwustronne ze służby ubezpieczeń, rozpoznania z omówieniem. Ćwiczenia z zakresu służby polowej i walki. Ćwiczenia bojowe z wyjaśnieniem form walki, jej elementów i zasad. Rola drużyny bojowej i broni samoczynnej. Ćwiczenia w prowadzeniu oddziałów przez uczniów.

Musztra formalna.

Przeprowadzenie zbiórek. Postawa zasadnicza, baczność, spocznij. Marsz, stój, bieg, zwroty, zbiórka. Raport. Szyki zbiórek. Ćwiczenia marszowe. Ćwiczenia luźne; rozwijanie i rozsypywanie tyraljerów.

Łączność.

Służba łączników. Łańcuch rozstawnych. Telefon. Budowa i utrzymywanie linji telefonicznej polowej. Służba łączności w związku z ćwiczeniami bojowemi. Ćwiczenia z służby łączności w związku z służbą polową. Składnice meldunkowe.

Saperka.

Urządzenie boisk sportowych i grenadjerskich. Roboty ziemne, urządzenie punktów obserwacyjnych, przeprawy, budowa i niszczenie. Okopywanie się w ogniu. Gniazda. Przykopy. Maskowanie. Przeszkody.

2. INSTRUKTORZY PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO.

Ćwiczenia powinien prowadzić na kursach instruktorskich i dla drużynowych oficer instruktor przysposobienia wojskowego, przydzielony przez D. O. K.

3. UWAGI OGÓLNE.

Program niniejszy jest tylko uzupełnieniem programu „kursów harcerskich męskich" (Wiad. Urz. Nr. 3 str. 5—10).Wszystkie ćwiczenia należy prowadzić metodą harcerską i starać się powiązać w jedną życiową całość z resztą zajęć kursu, przeznaczając odpowiednią ilość czasu w ścisłem porozumieniu z oficerem instruktorem przysposobienia wojskowego. Pożądane jest, by kierownicy kursów zapoznali się z „Tymcz. progr. obozów letnich przysposobienia wojsk. stopnia I", na którym niniejsze uzupełnienie programu jest oparte (rozk. M. S. Wojsk. Oddz. III Szt. 7730/pr).

Czuwaj!

(—) *T. Maresz.*
za Naczelnika Głównej Kwatery M.

(—) *Ignacy Wołkowicz.*
Przyboczny G. K. M.

ROZKAZ GŁÓWNEJ KWATERY MĘSKIEJ L. 1 z dnia 30 CZERWCA 1923 r.

119. 1. KOMISJA PRÓBY NA HARCERZA RZECZYPOSPOLITEJ PRZY G. K. M.

a) W dniu 15.VI. b. r. na podstawie uchwały Komisji Próby na Harcerza Rzeczypospolitej istniejącej przy G. K. M. otrzymali stopień Harcerza Rzeczypospolitej Dhowie: harcmistrze: ks. Jan Mauersberger, Stanisław Sedlaczek, Tadeusz Strumiłło; podharcmistrze: Mieczysław Chmielewski, Robert Daszkiewicz, Mieczysław Dybczyński, Olgierd Grzymałowski, Adolf Heidrich, Ignacy Kozielewski, Tadeusz Maresz, Janusz Rudnicki, Tadeusz Sopoćko, Ignacy Wołkowicz.

b) W dniu 16.VI. b. r. zostały rozwiązane dotychczasowe Komisje Próby na Harcerza Rzeczypospolitej przy G. K. M. i została mianowana w tymże dniu Komisja Próby na Harcerza Rzeczypospolitej w składzie: Przewodniczący — dh Adolf Heidrich, sekretarz — dh Mieczysław Dybczyński, członkowie: dh St. Sedlaczek, dh Ignacy Wołkowicz i dh Roman Miszewski.

120. 2. KURS ZIMOWY G. K. M.

Kurs zimowy G. K. M. ukończyli z wynikiem dobrym dhowie: Jerzy Bzowski, Jędrzej Giertych, Adolf Heidrich, Marjan Kowerski, Stefan Łoś, Stanisław Łypacewicz, Tadeusz Maresz, Roman Miszewski, Bronisław Myśliński, Bolesław Polkowski, Witold Sawicki, Stanisław Sedlaczek, Jerzy Szyszkowski, Wiktor Wiszniewski, Ignacy Wołkowicz.

Wymienieni wyżej druhowie zostają dopuszczeni do Kursu Korespondencyjnego i mają prawo pierwszeństwa w przyjęciu na część praktyczną w obozie Kursu Wyższego.

121. 3. PRZEWODNICZĄCY PODKOMISJI PRÓBY INSTRUKTORSKIEJ.

Przewodniczącymi poszczególnych Podkomisji Próby Instruktorskiej na kursach instruktorskich w 1923 r. zostali mianowani:

na Kursie Komendy Chorągwi Krakowskiej — dh ph. ks. A. Bogdański, na Kursie Komendy Chorągwi Łódzkiej — dh ph. Miecz, Dybczyński, na Kursie Komendy Chorągwi Lwowskiej — dh ph. Miecz. Dybczyński, na Kursie Komendy Chorągwi Lubelskiej dh ph. Tadeusz Sopoćko, na Kursie Komendy Chorągwi Poznańskiej — dh harcm. St. Sedlaczek, na Kursie Komendy Chorągwi Warszawskiej — dh harcm. St. Sedlaczek, na Kursie Komendy Chorągwi Sosnowieckiej dh ph. ks. A. Bogdański.

122. 4. WIZYTACJE.

Wszyscy wizytatorzy z N. Z. H. P. i G. K. M. otrzymali odpowiednie zaświadczenie, które winni przedstawić Komendantom wizytowanych jednostek.

(—) *Henryk Glass.*

Naczelnik Głównej Kwatery M.

(—) *Lech Grabowski.*

za Przybocznego G. K. M.

SPROSTOWANIE.

W № 6 W. U. zauważono następujące omyłki: na str. 73 w wierszu 8 od dołu zamiast „któreby obciążyły” powinno być „któreby odciążyły”; na str. 82 w Programie strzelania z flobertów w tablicy w drugiej rubryce:

„Osiągnięte celności” powinno być zamiast „dobra”—„dostateczna” a zamiast „dostateczna” —„dobra”.

OD ADMINISTRACJI.

Z powodu zwyżki cen papieru oraz nakładu, jesteśmy zmuszeni podnieść prenumeratę na kwartał 4-ty na 15.000 Mkp.

Cena egzemplarza pojedynczego 6.000 Mkp.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA. Warszawa, Al. Ujazdowska 37—12. Telefon 266-85.
Redaktor: Stanisław SEDLACZEK. Sekretarz Redakcji: Lech GRABOWSKI.
Nakład i Administracja: Warszawa, Traugutta 2, Centralna Komisja Dostaw Harcerskich, tel. 145-54; Konto P. K. O. 536.

Tłoczono w Drukarni p. f. „LECH”, w Warszawie, ul. Mokotowska 8. Telefon № 403-66